

ORIENTERINGSSAK

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
19.03.2021

Sak:

Rapporten Livslang læring i nord - orienteringssak

Rektor nedsatte i januar 2020 et internt utvalg for «Livslang læring i nord», og bestilte en rapport om livslang læring med fokus på UiT og Nord-Norge. Utvalget ble bl.a. bedt om å se nærmere på hvordan UiT kan tilrettelegge for mer fleksible og digitaliserte utdanninger; vurdere hva de nye statlige føringene som kom med *NOU 2019:12 Lærekraftig utvikling og Stortingsmelding 14 (2019-2020) Kompetansereformen – Lære hele livet* har å si for UiTs virksomhet på feltet; beskrive UiTs omfang og utvikling innen EVU og fleksible studier; og gi råd om hvilket ambisjonsnivå UiT bør ha på feltet og hvordan det videre arbeidet med livslang læring bør organiseres. Professor Peter Arbo ved Norges fiskerihøgskole ble satt til å lede utvalgets arbeid.

Utvalget leverte sin rapport i slutten av november 2020, og i begynnelsen av januar 2021 ble den sendt ut på høring til enhetene på nivå 2, tjenestemannsorganisasjonene, campusrådene, studentdemokratiet og til utvalgte eksterne samarbeidspartnere, med høringsfrist 15.02.21.

Rapporten viser bl.a. at skillet mellom grunnutdanninger og videreutdanninger holder på å viskes ut, at «skjult videreutdanning» i grunnutdanningene er en utfordring og en mulighet som i liten grad er tatt grep om, og at UiT ligger relativt langt bak sammenlignbare institusjoner når det gjelder eksterntfinansiert utdanning. I tillegg blir utfordringer innen organisering, bemanning, avlønning og insentiver for utvikling av nye tilbud diskutert. Utvalget foreslår en rekke tiltak. Enkelte tiltak innebærer oppfølging av arbeid institusjonen allerede har igangsatt, og kan implementeres uten å forutsette større endringer i policy eller organisering. Andre av de foreslåtte tiltakene vil derimot innebære endring av eksisterende politikk. Sentralt i dette står bl.a. en diskusjon om incentiver for enhetene, fagmiljøene og den enkelte vitenskapelige tilsatt som tar på seg ekstraordinært arbeid på dette feltet.

Utvalget presenterer også tre modeller for å organisere EVU-virksomheten ved UiT. Hver modell avviker i større eller mindre grad fra dagens organisering. Utvalget gir ingen klar anbefaling om valg av modell.

I første omgang vil styret bli orientert om rapporten og gis anledning til å ha en innledende diskusjon. Basert på høringssvarene og styrets diskusjon vil universitetsdirektøren vurdere om det i løpet av våren 2021 skal fremmes en egen sak for styret om UiTs satsing på livslang læring.

Utvalgsleder Peter Arbo vil presentere rapporten i styremøtet.

Høringssvarene¹

Vedlagt denne saken er rapporten, høringsbrevene og høringssvarene. Høringssvarene vil gjennomgå mer systematisk før universitetsstyret evt. skal ta stilling til de foreslåtte tiltakene, men under følger noen korte oppsummeringer fra høringsrunden. Høringsinstansene takker for rapporten, roser innholdet i og utformingen av rapporten, og gir tilbakemelding om at rapporten har vært grunnlag for gode og viktige diskusjoner.

Organisasjonsmodell og incentiver

Med unntak av Jur.fak. er enhetene og campusrådene ved UiT negativ til at det opprettes et nytt senter for livslang læring på nivå 1 i organisasjonen. Argumentasjonen for dette varierer, men sentrale punkt er at instituttene må være de ansvarlige enhetene for utvikling av faglige tilbud og et forsvar om gratisprinsippet i høyere utdanning. Helsefak. argumenterer for at det ikke er behov for en «meglerrolle» mellom avtakerfeltet og fagmiljøene plassert på nivå 1, men argumenterer for at samfunns- og arbeidslivskontakten bør være fagnær. Det er en viss uenighet om hvilke elementer og prinsipper fra modell 1 og modell 2 som bør kombineres eller vektlegges i en evt. ny organisering av livslang læring ved UiT.

Jur.fak. argumenterer for en sentermodell der senteret leier inn fagpersoner fra enhetene uten at det «går på bekostning av andre studietilbud.» De er dermed også de eneste som uttaler seg positivt til incentiver eller ekstra avlønning på personnivå, der de andre enhetene (og fagforeningene) som omtaler dette bl.a. ikke ønsker et «A- og B-lag» blant de ansatte, eller at aktiviteten kommer i konflikt med etablerte arbeidsoppgaver. Flere av høringsinstansene er positive til incentiver og støtteordninger for fagmiljø og enheter som satser på livslang læring.

Arbeidstid og overtid

Tjenestemannsorganisasjonene er svært bekymring for at arbeidet med livslang læring vil komme som en ekstra arbeidsoppgave på toppen av andre arbeidsoppgaver. De viser til et allerede eksisterende utstrakt bruk av overtid og forventinger om ulønnet ekstraarbeid blant vitenskapelig ansatte i sektoren og ber om at man finner løsninger som ikke baserer seg på ansattes godvilje og overtidbruk. Flere av enhetene argumenterer også for forutsigbare finansieringsordninger og langsiktig planlegging som gjør at arbeidet kommer innenfor arbeidsplanene til de ansatte.

Administrative ressurser

Flere av enhetene gir tilbakemelding om at et hinder for videre utvikling av tilbud er mangelen på fagnære administrative ressurser. ADM2020 og ABE-kuttene beskrives som å være til hinder for god koordinering, utvikling og oppfølging av fleksible tilbud og EVU. Det bes samtidig om tydelige og profesjonelle kontaktpunkt i sentraladministrasjonen for rådgivning knyttet til økonomi, utvikling av fleksible undervisningsløsninger og søking av midler, samt en rask saksbehandling rundt bl.a. godkjenning av og utlysning av tilbud.

Samarbeid

¹ Av høringsinstansene mottok Nav ved en inkurie ikke høringsbrevet samtidig som de andre, og vil ettersende et høringsbrev som inkluderes i det videre arbeidet. Det er ikke mottatt høringssvar fra Studentparlamentet, Parat, LO Troms og Finnmark og LO Nordland. Institutt for teknologi og sikkerhet var ikke blant de inviterte høringsinstansene, men har sendt inn et høringssvar som et supplement til NT-fak.

Flere av de eksterne høringsinstansene inviterer til at utviklingen av nye tilbud innen livslang læring må utvikles i samarbeid med dem. Både kompetanseforumene, arbeidsgiverorganisasjonene, KS og Nav² argumenterer for at de har god oversikt over kompetansebehovet i landsdelen og har et fokus på å være oppdatert på endringer, trender og utviklingen til det norske arbeidsmarkedet.

Videre planlegging på enhetsnivå

Enheterne viser til flere konkrete planer og utfordringer for sine fagfelt innenfor livslang læring. Disse konkrete innspillene er det viktig at nåværende og fremtidig ledelse følger opp i det videre arbeidet med livslang læring.

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Sigurd Langseth

Vedlegg

1 Rapporten Livslang læring i nord (Arbo-utvalget)

Høringssvar enheter

2-10 Helse, HSL, IVT, BFE, NT, ITS v/ NT, JurFak, UMAK, UB

Høringssvar campusråd

11-13 Alta, Harstad, Narvik

Høringssvar tjenestemannsorganisasjoner

14-16 NTL, Forskerforbundet, Akademikerne

Høringssvar eksterne

17-23 RSA I og II, RSA I og II Tillegg, NHO Arktis og NHO Nordland, Kompetanseforum Arktis, Kompetanseforum Nordland, Kompetanseforum Nordland Tillegg, KS,

² Muntlig tilbakemelding, da UiT i skrivende stund ikke har mottatt høringssvaret fra Nav.